

Det bedste sted at være og lære – skoler i særklasse

**Retning og mål for skolerne i Solrød
Kommune – strategiens baggrund,
formål, pejlemærker og politiske
mål**

Vedttaget i byrådet 18.12 - 2017

Retning og mål for skolerne i Solrød Kommune – strategiens baggrund, formål og indhold

Indledning og disposition

Dette strategipapir indeholder et samlet udkast til strategi for skoleområdet i Solrød Kommune. Indholdet er en sammenskrivning af diverse dokumenter, referater samt løbende drøftelser i kredsen af hhv. Familie- og Uddannelsesudvalget (FU), administrationen samt skolelederne for skolerne i Solrød.

Strategipapiret er struktureret i følgende afsnit:

1. Rammevilkår for skolerne i Solrød
2. Baggrund og status for skolerne i Solrød
3. Formål med strategien: Hvorfor en strategi på skoleområdet?
4. Visionen for skolerne i Solrød Kommune: Hvad er fortællingen?
5. Strategiske mål og pejlemærker for skolerne i Solrød Kommune
6. Strategien i sammenhæng med de politiske mål og dannelsesstrategien

I det følgende uddybes ovenstående afsnit som delelementer i den samlede strategi for skolerne i Solrød. Udkastet til strategi vil blive præsenteret for Byrådet på budgettemadagen den 19. juni 2017. Strategien vil efterfølgende blive sendt i høring ved relevante parter. Høringssvar og byrådets indledende bemærkninger vil indgå i en bearbejdning af nærværende strategipapir i en kortere og mere visuelt opsat strategipapir. Denne version vil efterfølgende blive behandlet af både fagudvalg og Byråd og vil herefter kunne sætte retning og mål for folkeskolerne.

1. Rammevilkår for skolerne i Solrød

Rammevilkårene for Solrød Kommunes skoler er givet ud fra såvel overordnede nationale som konkrete kommunale mål og forventninger. Det centrale element i de nationale rammevilkår for skolerne er folkeskolereformen, som trådte i kraft med virkning fra den 1. august 2014. Formålet med folkeskolereformen var og er "at give folkeskolen et fagligt løft samt at gøre en god folkeskole endnu bedre". Det afgørende nye i reformen er, at folkeskolen fremover skal styres efter 3 klart formulerede nationale mål:

- 1) Folkeskolen skal udfordre alle elever, så de bliver så dygtige, de kan.
- 2) Folkeskolen skal mindske betydningen af social baggrund i forhold til faglige resultater.
- 3) Tilliden til og trivslen i folkeskolen skal styrkes - blandt andet gennem respekt for professionel viden og praksis.

Som en følge af de 3 overordnede mål er der i reformen bl.a. sat kvantificerbare resultatmål op for læsning, dansk, matematik og trivsel. Med disse mål lægger reformen indholdsmæssigt vægt på et endnu større fokus på det enkelte barns læring og progression. Således er ovenstående mål operationaliseret i bl.a. følgende delmål:

- 1) Andelen af de allerdygtigste elever i dansk og matematik skal stige år for år. Endvidere skal mindst 80 procent af eleverne skal være gode til at læse og regne i de nationale test.
- 2) Andelen af elever med dårlige resultater i de nationale test for læsning og matematik skal reduceres år for år.
- 3) Elevernes trivsel skal øges år for år.

Folkeskolereformen er udmøntet gennem lovgivningen om folkeskolen. På den led udgør Folkeskolereformen ét af en række nationale krav til landets kommunale skoler. Enhver skole skal således også leve op til Forvaltningsloven, Persondataloven, Lov om offentlighed i forvaltningen mv., lige så vel som skoleområdet er lovgivningsmæssigt forpligtet til at udforme og indrapportere på en række kvalitetsparametre i form af kvalitetsrapporter etc.

Udover folkeskolereformens bærende mål, er den efterhånden mangeårige målsætning om, at 95 % af en ungdomsårgang skal have en ungdomsuddannelse en iboende målsætning i strategien. Den nedsatte ekspertgruppe "Om bedre veje til en ungdomsuddannelse", som færdiggjorde sine anbefalinger i begyndelsen af 2017, danner netop nu grundlag for forhandlinger i folketinget. Meget tyder på, at der kommer en ny national målsætning om, at 100 % af de unge enten skal have en ungdomsuddannelse (flertallet) eller erhvervskompetencer via beskæftigelse (anslået omkring 10 % på landsplan).

Byrådet i Solrød har i mange sammenhænge altid fremhævet målet om, at de unge skal have en ungdomsuddannelse. "Mål og retning" – og de enkelte mål og pejlemærker i strategien skal derfor i enhver sammenhæng kunne styrke de unges muligheder for at vælge den ungdomsuddannelse, der motiverer dem mest og passer til deres kompetencer. Det skal dog fremhæves her, at fagudvalg og skolelederne ikke har nået at drøfte og specificere ekspertgruppens anbefalinger.

2. Baggrund og status for skolerne i Solrød

De tre folkeskoler i Solrød er store og veldrevne. Den seneste kvalitetsrapport fra 2016-17 viser, at kommunen scorer højt på de faglige resultater, hvor kommunen samlet set ligger i den øverste kvartil mål på karakterer ved elevernes afgangsprøve. I forhold til målet om, at 80 % af eleverne skal være gode til at læse og regne, er vi ikke helt i mål endnu. Der er naturligvis variationer mellem de 3 skoler. Alle skoler leverer lige nu resultater, som svarer til det forventede i forhold til den socioøkonomiske reference og to af skolerne ligger over denne. En kontinuerlig høj faglighed og at løfte eleverne hen imod de nationale mål kommer ikke af sig selv. Det kræver hver dag en målrettet indsats af alle omkring skolen.

Trivselsresultaterne for Solrød Kommunes skoler ligger på et gennemsnit. Står det til Byrådet, bør alle skoler ligger rigtig godt på alle trivselsindikatorerne. Elevernes skal opleve social og faglig trivsel, ro og orden og at de bliver støttet og inspireret i undervisningen.

I forhold til andelen af unge, der gennemfører en ungdomsuddannelse, viser de 25 årige profilmønstre fra Undervisningsministeriet også, at vi i Solrød Kommune når

målet om de 95 %.

Borgernes tillid og tilfredshed med skolen vurderes også til at være høj. En nylig undersøgelse fra Voxmeter foretaget i forbindelse med kommunalvalget viser, at Solrød Kommune er den kommune i landet, som har allerflest tilfredse borgere med folkeskolen.

I Solrød lægges der vægt på, at den enkelte skole arbejder målrettet ud fra de overordnede nationale og kommunale politiske mål. Byrådet tror på, at de bedste resultater opnås, når skolerne har frihed til at udnytte de tildelte ressourcer på den måde, de vurderer, skaber den højeste effekt på elevernes læring og trivsel. Til gengæld følger Byrådet interesseret med i, hvordan eleverne klarer sig fagligt og trives, om medarbejderne er tilfredse og om forældrene har tillid til skolen og bakker den op.

Byrådet italesætter ofte høje ambitioner på folkeskoleområdet. Ambitionerne er nu forsøgt omsat i en samlet kommunal strategi for skolerne i Solrød, som sætter retningen for skolernes videre arbejde.

3. Hvorfor en samlet kommunal strategi for skolerne i Solrød?

Indledningsvist synes det fornuftigt at stille spørgsmålet: *Hvorfor overhovedet en fælles strategi for skolerne i Solrød?* Går det ikke meget godt for skolerne i dag – også uden en fælles strategi? Er der et tilstrækkeligt fællesskab i skolesystemet i Solrød Kommune til, at det kan bære en fælles strategi? Er skolerne ikke meget forskellige – og er det ikke netop denne forskellighed, som giver forældrene valgmuligheder, og som det er værd at værne om?

Byrådet ønsker med en samlet strategi på skoleområdet at udstikke en række klare og tydelige pejlemærker for den fremtidige udvikling af skoleområdet i kommunen. Der er en række forskellige formål med en sådan samlet strategi:

- Først og fremmest ønsker Byrådet med strategien at **inspirere og motivere** de mange mennesker, som har skolerne i Solrød tæt inde som et centralt element i deres hverdag, hvad enten de er elever, medarbejdere, forældre eller øvrige brugere af skolerne. Byrådet håber med den samlede strategi på skoleområdet at tydeliggøre skolernes formål og vigtige rolle ift. de mange børn og unge mennesker, som skolerne i Solrød hver dag har et medansvar for trives, dannes og udvikles.
- Derudover ønsker Byrådet overfor skolernes ledelse og medarbejdere at **formidle et klart og tydeligt billede** af, i hvilken retning skolerne bør bevæge sig, og inden for hvilke rammer.

Endvidere skal nødvendigheden af en fælles strategi på skoleområdet i Solrød Kommune bl.a. ses på følgende baggrund:

- Folkeskolereformens fokus på 3 konkrete nationale målsætninger,

repræsenterer en ny form for tænkning om målstyring ift. eksisterende traditionelle normer og værdier i den danske folkeskole. Alene af denne årsag er der særlig grund til at sætte en tydeligere strategisk retning på folkeskoleområdet generelt. Et af formålene med en samlet strategi for skolerne i Solrød er således også at **sikre en fortsat lokal implementering og kvalificering af folkeskolereformen** i Solrød Kommune.

- På trods af at de 3 eksisterende skoler i Solrød er forskellige og i praksis skal håndtere forskellige udfordringer, er der et fælles såvel politisk som administrativt *behov for at få formuleret en samlet vision eller fortælling for skolerne i Solrød*: Hvad er det særlige ved at have gået i skole i Solrød? Er der en særlig identitet eller noget at være særligt stolt af ift. denne skolegang?
- Endelig har Byrådet i Solrød Kommune i budgetaftale fra den 25. september 2016 givet følgende opgave til Familie- og Uddannelsesudvalget jfr. aftaleteksten:

Folkeskoleområdet:

Aftaleparterne er enige om at udvikle og prioritere folkeskoleområdet. Aftaleparterne ønsker fremadrettet, at der fortsat sker en udvikling af kvaliteten af kommunens skoler som sikrer, at der sker den bedst mulige udnyttelse af de potentialer, som kommunens folkeskoler rummer. For at sikre, at dette sker, ønsker aftaleparterne en nærmere belysning/evaluering af den politiske prioritering og målfastsættelse på folkeskoleområdet, der afrapporteres på budgettemadagen i juni måned 2017.

Nærværende samlede strategioplæg på skoleområdet repræsenterer den afrapportering, som der efterlyses i aftaleteksten.

Afslutningsvist er det vigtigt at slå fast, hvad en fælles strategi for skolerne i Solrød **ikke** er – og hvad den ikke skal bruges til. Strategien er på ingen måde tænkt som et led i en eventuel fremtidig ensretning eller dogmatisk styringsmæssig spændetrøje for skolerne i Solrød - således at der eksempelvis skal undervises på præcis samme måde og ved anvendelse af de samme pædagogisk - faglige metoder på den enkelte skole. Tværtimod er det vigtigt at fastholde den enkelte skoles særpræg og lokale forankring.

Der er ligeledes ikke tale om et skjult besparelses- eller nedskæringshensyn. Det kan naturligvis ikke udelukkes, at noget sådant i en mere eller mindre fjern fremtid vil finde sted, men det er på ingen måde et element i den nuværende strategiske retning for skolerne i Solrød. Tværtimod drives skoleområdet i Solrød Kommune i dag effektivt sat op i mod sammenlignelige kommuner i Danmark.

I stedet for at se en samlet strategi for skolerne i Solrød som en spændetrøje eller en begrænsning for den enkelte skoles udfoldelsesmuligheder, er det vigtigt at understrege, hvordan Byrådet forestiller sig strategiens pejlemærker anvendt i praksis. Strategien bør anvendes ud fra bl.a. følgende overordnede styrings- og ledelsesprincipper:

- *Centrale målsætninger – decentrale målinger*: De centrale pejlemærker nævnt i strategien bør være de centrale pejlemærker, som den enkelte skole skal sætte konkrete, lokalt forankrede mål og indsatser for – som dokumentation for, at skolen bevæger sig i den rigtige retning. Det er dermed ikke opgaven for det politiske niveau at fastsætte meget konkrete mål eller præcise niveauer for fx. en klasses trivsel og læring – det er den enkelte skoles opgave.
- *Dialog mellem politisk vision og lokal realisering*: Strategien for skolerne i Solrød hviler på en fælles forståelse af, at strategien kun kan realiseres i et tæt samspil mellem politisk ledelse og administrativ udførelse – dvs. i en åben, løbende og udogmatisk dialog. Eksempelvis vil det være op til såvel administration som den enkelte skoles ledelse gennem dialog, praktiske eksempler og konkrete projekter at overbevise kommunens politiske ledelse om relevansen og effekten af de konkrete initiativer, der sættes i søen med det formål at realisere strategiens visionsfortælling. Tilsvarende forventes kommunens politiske ledelse i praksis at kunne forsvare og "stå på mål" for de visioner og pejlemærker, som administration og skolernes ledelser er sat til at realisere.

4. Visionen for skolerne i Solrød: Hvad er fortællingen?

Det centrale element og udgangspunktet for en strategi må nødvendigvis være en *forestilling om, hvordan det kunne være*. Dvs. at strategien basalt set hviler på et billede, en fortælling eller en drøm (vision) om, i hvilken retning vi er interesserede i, at verden skal bevæge sig – og hvad vi kan gøre for, at det sker. Det gør sig naturligvis også gældende for skolerne i Solrød. I billedet, fortællingen eller visionen ligger ofte latent et større positivt energipotential – og det er ambitionen med visionen for skolerne i Solrød at frigive denne energi som inspiration for såvel skolernes medarbejdere som for deres brugere.

I det følgende kaldes fremtidsfortællingen for skolerne i Solrød for en *visionsfortælling*. Heri indgår en forestilling om, at det enkelte barn får en unik ballast med sig som en særlig "eksistentiel rygsæk" eller et "**Solrød-DNA**", såfremt vedkommende i tilværelsen har haft det privilegium at gå i skole i Solrød Kommune

Den overordnede vision for skolerne i Solrød er følgende:

Skolerne skal levere et afgørende bidrag til, at barnet udvikler sig til et fagligt dygtigt, selvstændigt og livsdueligt menneske, der på kompetent vis kan indgå i fællesskaber - lokalt og globalt.

Det kan kun ske ved, ***at skolerne er det bedste sted at være og lære – og at vi har skoler i særklasse***. De sidste formuleringer læner sig op af formuleringen for kommunens vision om, at Solrød kommune er "det bedste sted at leve og bo".

Visionsfortællingen indeholder en række narrativer eller "fortællingsmæssige delelementer", som har det formål at indkredse, hvad der i særlig grad kendetegner skolerne i Solrød.

I ovenstående visionsfortælling for skolerne i Solrød indgår bl.a. følgende del-elementer som centrale og ambitiøse byggesten for strategien:

1. **Faglig dygtighed:** Faglighed, forstået som bl.a. de fundamentale færdigheder til at kunne læse, skrive og have matematisk forståelse, udgør fundamentet for ethvert barns videre muligheder for at opnå såvel dannelse som uddannelse i tilværelsen.

I visionen for skolerne i Solrød indgår ambitionen om, at det enkelte barn forlader skolen med en faglig ballast, der er langt bedre end gennemsnittet i Danmark.

2. **Selvstændige og livsduelige mennesker:** Udover de faglige kvalifikationer består en særlig kvalitet ved skolerne i Solrød i, at de evner i praksis *at skabe selvstændige og livsduelige mennesker*. Ambitionen i dette element i visionsfortællingen om skolerne i Solrød er, at de gør børn i stand til at drømme om, hvad de vil bruge tilværelsen til – samt *i særligt omfang* er i stand til at forfølge og måske realisere disse drømme på trods af modstand, modgang og tilværelsens omskiftelighed. Et centralt element i denne fortælling om livsduelighed består i, at børn fra Solrød via skolesystemet er udrustet med en *frustrations-robusthed* som gør dem i stand til at håndtere og overvinde de mere eller mindre eksistentielle udfordringer, som følger med det at være menneske.

3. **...der på kompetent vis kan indgå i fællesskaber - lokalt og globalt:**

Ambitionen med dette element i visionsfortællingen er, at skolerne i Solrød *i særlig grad* evner at bibringe det enkelte barn de nødvendige sociale og relationelle kompetencer, som er en forudsætning for at indgå og gebærde sig i fællesskaber. Det er ikke hverken muligt eller hensigtsmæssigt at forsøge at definere disse sociale og relationelle grundkompetencer endegyldigt - men klare delelementer i de nødvendige sociale kompetencer er eksempelvis:

- Ydmyghed og respekt overfor dét at være en del af et (større) fællesskab.
- At se andre mennesker som et potentiale og en ressource – fremfor som "noget, der er i vejen".
- Forståelse for samt accept af basale sociale færdselsregler og normer.
- Nysgerrighed overfor andre menneskers motiver, bevæggrunde og kulturer.

Ambitionen i visionsfortællingen sigter også, at barnets sociale og relationelle kompetencer er så stærke at det kan begå sig både i de helt nære relationer og i mere ukendte samt globale sammenhænge.

Forandring og indfrielse af visionsfortællingen sker ikke blot ved at formulere selve fortællingen – selvom dét alene forhåbentlig i sig selv afstedkommer energi, ambition og drivkraft for alle, der har med skolerne i Solrød at gøre. Men den egentlige realisering af visionsfortællingen finder først sted, når såvel medarbejdere, brugere og borgerne generelt bruger tid og energi på i praksis at diskutere, hvad retningen og ambitionerne nærmere betyder ift. konkrete mål,

prioriteringer og måder at arbejde og samarbejde på. I det følgende er den overordnede visionsfortælling derfor uddybet ift., hvilke strategiske pejlemærker, der følger heraf.

5. Strategiske mål og pejlemærker for skolerne i Solrød

Som nævnt under formålet med strategien for skolerne i Solrød, er det Byrådets ambition, at visionsfortællingen af omgivelserne læses og opleves som en ambitiøs og energifyldt fortælling om, hvad vi alle gerne vil give videre i rygsækken til de børn, der har gået i skole i Solrød. Men hvis denne vision skal realiseres, kræver det en særlig opmærksomhed på en række essentielle forudsætninger for at skabe disse resultater. Disse særlige forudsætninger er her betegnet 'strategiske pejlemærker' og består af følgende elementer:

1. Fagligheden i fokus – en grundforudsætning for en succesfuld skolegang
2. En forudsætning for det selvstændige, livsduelige og socialt kompetente menneske
3. En nytænkende og eksperimenterende skole – at turde og at kunne
4. En forankret feedback-kultur – som forudsætning for udvikling
5. Et involverende og gensidigt forpligtigende skole-hjem-samarbejde

5.1 *Fagligheden i fokus – en grundforudsætning for en succesfuld skolegang*

En hvilken som helst skoles succes eller fiasko står og falder med den faglige kvalitet. Skolens altafgørende opgave er at gøre det enkelte menneske i stand til konstant at lære nyt i løbet af tilværelsen, og derigennem løbende at danne sig som menneske. Kan skolen ikke levere det faglige niveau, som er nødvendigt for at dygtiggøre den enkelte elev til denne opgave, falder alle andre formål med skolen til jorden. Man skal bl.a. kunne læse, regne og skrive som en forudsætning for at være i stand til at tilegne sig ny viden.

Byrådet ligger helt på linje med folkeskolereformens skærpede fokus på skolens faglige kvalitet. **Det er derfor helt fundamentalt, at skolerne i Solrød fortsat fastholder at have fokus på en ekstraordinær høj faglighed i skolen.** Det betyder i praksis, at skolerne i Solrød bør prioritere følgende delelementer højt i deres løbende drift i relation til høj faglighed:

Skolerne i Solrød bør:

- Ift. landsdækkende socioøkonomiske sammenligninger, benchmarkanalyser mv. ligge blandt de bedste kommuner i landet – dvs. som minimum i den bedste femtedel i landet
- Kunne rekruttere og fastholde de fagligt og pædagogisk set dygtigste medarbejdere med høje faglige ambitioner på elevernes vegne
- Kunne knytte lærere, pædagoger og øvrige medarbejdere tæt sammen i sammenhængende, fagligt professionelle fællesskaber og projekter med fokus på tværfaglighed - som en forudsætning for et merudbytte i elevernes læring.

Det kan også ske i samarbejde med eksterne aktører f.eks. virksomheder, ungdomsuddannelsesinstitutioner, mv.. Fokus på den enkelte elevs individuelle trivsel, læringsbehov og potentiale er her nøgleord som en forudsætning for fortsat faglig udvikling.

Når visionen er det bedste sted at være og lære, er trivsel fundamentet for det gode læringsmiljø

Børn og unge i Solrød skal trives. Det gælder derhjemme og i deres skole. Trivsel har afgørende betydning for børnenes skolegang og deres læring. Trivsel er i dag anerkendt som noget nær synonymt med sundhed, og at elever bør være sunde og raske for at kunne lære mest muligt i skolen, er ikke længere en kontroversiel antagelse. Det understøttes stadigt stærkere videnskabeligt, at trivsel også fremmer motivation og læring, læreprocesser, hukommelse og kreativitet. Trivsel er derfor afgørende for det gode læringsmiljø – et læringsmiljø, der skal sikre den høje faglighed som et barn på en skole i Solrød fortjener.

5.2 Forudsætninger for det selvstændige, livsduelige og socialt kompetente menneske

Som det fremgår af visionsfortællingen om skolerne i Solrød, ønsker Solrød Kommune med denne strategi at sætte fokus på, hvad det er for *særlige* menneskelige og sociale kompetencer, som et barn der har gået i skole i Solrød, får med i rygsækken. Men hverken selvstændighed, livsduelighed og sociale kompetencer udvikles som en given og selvfølgelig del af et ungt menneskes personlige egenskaber – disse talenter skal fremelskes og plejes i et konstant samspil med en kompliceret virkelighed.

Der findes ikke et entydigt svar på, hvad det vil sige som menneske at være selvstændig, livsduelig og socialt kompetent – en samlet definition heraf er næppe mulig.

Ikke desto mindre ønsker Byrådet, at skolerne ser sig selv som et afgørende led i elevernes dannelsesproces.

Byrådet ønsker derfor at sætte fokus på en række grundforudsætninger for muligheden for at udvikle disse egenskaber, herunder følgende elementer:

- **Selvstændige og reflekterende børn og unge**

Børn og unge skal kunne agere og sortere i den information, de møder fra forskellige kanaler i deres dagligdag. I en tid, der er præget af begreber som 'informations-overload', 'alternative fakta' og 'lukkede Facebook-grupper' etc. er det en forudsætning at kunne forholde sig (kilde)kritisk til diverse informationer - herunder eksempelvis, hvilken afsender, der leverer data og informationer, og om hvad motivet hermed kan være, om de påståede fakta er bevist, sandsynliggjort eller lignende.

- **Børn og unge med bevidsthed om demokrati og folkestyre**

Børn og unge skal foruden dét at være selvstændige og kritiske i deres stillingtagen også besidde andre vigtige egenskaber. I Solrød tager vi folkeskoleskolens formålsparagraf alvorligt og derfor gør skolerne en aktiv

indsats for, at børnene forberedes til deltagelse, medansvar, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre. Som barn og ung i Solrød, vil man derfor kunne navigere i en demokratisk samfundsstruktur, og påtage sig et medansvar for samfundet.

- **Livsduelighed – evnen til konstruktivt at håndtere udfordringer, fungere alene såvel som i fællesskaber og udvikle sig i mødet med omverdenen**

I en tid, hvor børn konstant mødes af en omverden, der stiller krav og har forventninger, bliver dét at være livsduelig afgørende. Livsduelighed handler om barnets personlige, sociale og faglige kompetencer, der i et samspil modner og danner barnet. Livsduelighed grundlægges i barnets tidlige leveår og sker i tætte sociale relationer, eksempelvis i familien – det påvirkes af netværk, fritidsliv, institution, skole og uddannelsesforløb. Skole og omverdenen har afgørende betydning for, at barnet udvikler de egenskaber, der gør det livsdueligt og klæder det på til et møde med en forventningsfuld omverden.

- **Frustrationsrobusthed, behovsudsættelse og selvkontrol – at kunne tilsidesætte sig selv i en verden af andre**

De socialt kompetente børn og unge skal tilsvarende kunne beherske, kontrollere og målrette sine egne individuelle behov til fordel for fællesskabet og ikke for egen vindings skyld. I Solrød taler vi om det frustrationsrobuste barn. Frustrationsrobusthed begynder tidligt i det enkelte menneskes dannelsesproces, allerede i dagtilbuddene – med fælles spisetider, fordeling af taletid, at kunne bære "sin byrde selv" i form af tasken som typiske eksempler. Her er det vigtigt, at skolerne i Solrød ser sig selv som et essentielt led i denne dannelsesproces, med fokus på forståelse af bl.a. positive sociale adfærdsnormer, flid og arbejdsomhed samt evne til at give afkald på kortsigtet behovstilfredsstillelse til fordel for langsigtede gevinster.

- **Kulturelt udsyn – åbenhed og nysgerrighed i mødet med mangfoldigheden**

Solrød er udefra set et privilegeret sted at bo og leve – uanset om man anvender en lokal, national eller global målestok. Den trygge opvækst i en by, med et velfungerende lokalsamfund, smuk natur og en central beliggenhed såvel transport- og oplevelsesmæssigt, må ikke blive en sovepude for børnene. Børn og unge i Solrød, skal møde deres omverden med nysgerrighed og åbenhed – de skal udvise interesse og åbenhed overfor mennesker, der er forskellige fra dem selv. Der eksisterer en reel risiko for, at et barn fra Solrød kan vokse op og forlade området med begrænset forståelse for, at verden ikke er skabt i samme billede som Solrød. Skolerne skal medvirke til at modvirke denne risiko – de skal påvirke barnets dannelsesproces og give dem en nuanceret forståelse for andre såvel lokale, nationale som globale samfund og kulturer. Nysgerrighed og åbenhed bliver derfor nøgleord, og hermed en vigtig del af Solrød-DNA'et. Skolen skal derfor vække barnets nysgerrighed og åbenhed – gøre det interesseret i at forstå og være en del af en større mangfoldighed. Hvordan denne opgave konkret kan løftes, er naturligvis op til den enkelte skole fagligt at vurdere og prioritere. Solrød Kommune anser det imidlertid som en stor fordel for det enkelte unge menneske, der forlader en

skole i Solrød, at det i løbet af sin skolegang har oplevet en bred variation af eksempelvis temaundervisning, ekskursioner samt øvrige aktiviteter, idet disse aktiviteter netop fremmer et bredt kulturelt og dannelsesmæssigt udsyn.

- **Selvbestemmelse – fællesskab, autonomi og tro på egne evner**

I Solrød betones vigtigheden af, at børn og unge oplever at være frie til at handle efter egne overbevisninger inden for de givne rammer og fællesskab. Alle børn skal føle sig som en del af et fællesskab, hvor de møder anerkendelse fra andre børn og voksne. Børn fra Solrød skal føle sig kompetente til at kunne overkomme de udfordringer, der måtte komme. Oplevelsen af frihed, fællesskab og at være kompetent til at overkomme udfordringer, skaber det selvbestemmende menneske, med høj motivation og livsglæde.

5.3 En nytænkende og eksperimenterende skole – at turde og at kunne

Et centralt element i en hvilken som helst forandring, såvel organisatorisk som individuel, er evnen og viljen til innovation, dvs. at besidde kompetencer til nytænkning og at være eksperimenterende – samt i kraft af modighed og virkelyst at have viljen til at anvende disse kompetencer.

Hvis et barn fra Solrød skal være i front, hvad angår såvel faglig dygtighed, dannelse som sociale kompetencer, når det forlader skolen, forudsætter det, at skolerne i Solrød har evne og vilje til at være eksperimenterende. Skolerne skal være et spændende og nytænkende sted at være, hvor alle er motiverede for at lære og afprøve noget nyt.

- **Digitalt kompetente børn og unge**

Et sted, hvor der virkelig er brug for nytænkning og eksperimenter, er når opgaven er at gøre Solrødbarnet digitalt kompetent. Børn og unge befinder sig i dag i et hyperkomplekst og foranderligt samfund, hvor de skal forholde sig til en digital verden i konstant udvikling, og det stiller krav til børn, forældre og ikke mindst skolen. Computere, tablets og digitale lærermidler er blevet en del af skolernes hverdag. Når vi i "Retning og mål" har fokus på det brede dannelsesperspektiv, indbefatter det derfor også børns digitale dannelse, hvor barnet lærer at blive digitalt kompetent og at kunne begå sig socialt, etisk og kritisk i en verden af digitale medier.

Byrådet ønsker derfor en nytænkende og eksperimenterende skoler.

*Skolerne skal **kunne**:*

- Have den fornødne faglighed til at afprøve nye pædagogiske metoder, idéer og processer
- Være i stand til at omsætte disse nye metoder, idéer og processer til eksperimenter, der virker lokalt på den enkelte skole og i den enkelte klasse

*Endvidere skal skolerne **turde** og have modet til at:*

- Udfordre vante forestillinger og hævdvundne traditioner og kulturer omkring læring og undervisning – når det er åbenlyst, at tingene kan gøres på en

smartere, mere hensigtsmæssig og effektiv måde

- Adressere samt håndtere såvel faglige som samarbejds-mæssige udfordringer og potentielle konflikter hensigtsmæssigt - såvel internt på skolerne samt i forholdet mellem skolen, brugerne og øvrige omgivelser

Byrådet opfordrer derfor skolerne i Solrød til at ville og turde eksperimentere og prøve nyt, når det giver mening. En måde at få dette fokus ind i den enkelte skoles drift og dagligdag er at indarbejde eksempler på nytænkning, innovation og eksperimenter i skolernes årlige målsætninger i årsplanen.

5.4 En forankret feedback-kultur – som forudsætning for udvikling

Feedback er en forudsætning for at kunne udvikle sig som menneske. Hvis man ikke løbende modtager respons fra omgivelserne, har man ingen idé om, hvorvidt dét man foretager sig, såvel fagligt som socialt, er godt eller skidt – og man fratages dermed muligheden for at forbedre sig selv og sin præstation. Det gælder naturligvis også – og måske i særlig grad – skoleeleverne. I skolesystemet eksisterer en lang tradition for karaktergivning som den foretrukne metode for feedback. Gode eller tilstrækkelige karakterer i skolen er i dag en forudsætning for at kunne fortsætte videre i uddannelsessystemet.

Imidlertid er det vigtigt at gøre sig klart, at karakterer kun udgør ét delement i en lang række af mulige feedbackredskaber. Feedback på opgaver, anerkendende samt adfærdskorrigerende personlige samtaler samt skole-hjem-konsultationer samt løbende og/eller afsluttende udtalelser fra skolen er eksempler på fremragende alternative og supplerende feedbackredskaber til karakterer. Vi véd fra såvel forskning som praksis, at disse redskaber virker, og der er et stort udviklingspotentiale gemt i at anvende tæt individuel feedback til fremme af det enkelte skolebarns læring og udvikling.

Byrådet er af den opfattelse, at en bred anvendelse af supplerende feedbackredskaber til karakterer på uddannelsesområdet i Solrød Kommune er en forudsætning for at skabe det fagligt dygtige, selvstændige, livsduelige og socialt kompetente menneske, som visionsfortællingen for skolerne i Solrød sigter mod.

Karaktergivning er en integreret del af det danske uddannelsessystem, og bør derfor være et centralt strategisk fokuspunkt for enhver dansk folkeskole. Men med denne strategi opfordrer Byrådet skolerne i Solrød til - som supplement til traditionel karaktergivning som feedbackredskab - at udvikle samt i praksis afprøve og eksperimentere med forskellige feedbackredskaber, eksempelvis individuelle skriftlige udtalelser, tæt anerkendende eller adfærdskorrigerende sparring, forsøg med gruppe- eller klassevise anerkendende feedbackprocesser etc.

5.5 Et involverende og gensidigt forpligtigende skole-hjem-samarbejde

Et vigtigt led i en samlet strategi for skolerne i Solrød er at give forældrene en aktiv rolle i at styrke deres barns skolegang. Det er i denne sammenhæng væsentligt indledningsvist at slå fast, at det er skolebestyrelsen på den enkelte skole, som fastsætter principperne om samarbejdet mellem skole og hjem og om,

hvilket ansvar skole og forældre hver især har i samarbejdet – herunder hvordan skolen eksempelvis bør håndtere en forskelligartet forældregruppe samt tager højde for elevernes forskellige familierelationer i skole-hjem-samarbejdet.

Det er imidlertid Byrådets opfattelse, at der såvel lokalt i kommunen som i det danske samfund generelt er behov for at adressere en række samfundsmæssige udviklingstendenser og trends, som forekommer mindre hensigtsmæssige ift. det enkelte barns læringsmuligheder - og som det er væsentligt at inddrage i et involverende og gensidigt forpligtende skole-hjem-samarbejde.

I forhold til den traditionelle skole- og indlæringskultur kan man generelt formulere udfordringen således, at kombinationen af positive træk såsom demokratisering, individualisering og globalisering på den ene side har medført en række unikke muligheder og en frisættelse fra tidligere tiders snærende normer, værdier og traditioner. På den anden side indebærer denne frisættelse en tendens til massekultur, overfladiskhed og selvoptagethed. Denne udvikling indebærer imidlertid en række tydelige risici i læringsammenhænge:

- Øget individualisering og fokus på egne behov – på bekostning af fællesskabet eller "hvad de andre får ud af det"
- Stor og stigende usikkerhed ift. hvad "god opdragelse" og "godt forældreskab" betyder i et moderne gennemdemokratiseret samfund

Kortfattet formuleret medfører ovenstående udviklingstræk, at hverken skolen generelt eller medarbejderen kan tage det for givet, at vedkommende af såvel elever som forældre opfattes som en naturlig autoritet. Tilsvarende kan traditionelle normer, regler og rutiner for fx. god ro og orden både i og omkring skolen ikke længere blot ukompliceret tages for givne. Det er i denne sammenhæng værd at bemærke den nye folkeskolereforms formulering om, at tilliden og trivsel i folkeskolen skal styrkes – *blandt andet gennem respekt for professionel viden og praksis*. Heri ligger netop en understregning af vigtigheden af respekt for hævdvundne skoletraditioner for indlæring og trivsel.

Denne samlede strategi for skoleområdet i Solrød kommune forsøger at adressere disse samfundsmæssige udfordringer ved at beskrive og uddybe et tydeligt dannelsesideal i visionsfortællingen. **Tilbage står, at skolerne i Solrød kun kan løse denne opgave i et involverende og gensidigt forpligtende samarbejde mellem skole og forældre.**

Byrådet opfordrer derfor skolebestyrelserne for skolerne i Solrød til aktivt at adressere ovenstående samfundsmæssige udfordringer, herunder:

- Løbende at diskutere og adressere, hvad god og hensigtsmæssig adfærd vil sige lokalt på skolen – herunder på hvilken måde denne strategis dannelsesideal og visionsfortælling bedst vinder indpas lokalt.
- Stille krav til såvel skole som forældre ift. at skabe ideelle rammer for børnenes læring og trivsel.
- Bakke aktivt op om skolens værdisæt for god adfærd og dannelse – særligt når dette udfordres i enkeltsituationer ved mobning el.lign.

6. Strategien i sammenhæng med de politiske mål og dannelsesstrategien

Visionen for skolerne og de strategiske pejlemærke skal som en del af Solrød kommunes styringskoncept omsættes til et mindre antal overordnede politiske mål og indgå i "Mål og Økonomi". (Bilag 1)

I strategien for skolerne står målet nu klart, nemlig at:

Skolerne skal levere et afgørende bidrag til, at barnet udvikler sig til et fagligt dygtigt, selvstændigt og livsdueligt menneske, der på kompetent vis er i stand til at indgå i fællesskaber - lokalt og globalt.

I et dannelsesperspektiv udgør skolen 10 betydningsfulde år. Når vi i strategien skriver, at skolerne skal levere et afgørende bidrag til barnets dannelse, så er det i respekt for den lige så betydningsfulde dannelse, der sker i dagtilbuddene. Centralt står derfor også Familie- og Uddannelsesudvalgets ønske om at der udvikles **en sammenhængende dannelsesstrategi fra 0 – 18 år** med det formål at opnå sammenhæng og progression i barnets og den unges læring, trivsel og udvikling op igennem barndommen og ungdommen.

At skabe en fælles sammenhængende dannelsesstrategi kræver bl.a. dialog mellem alle fagprofessionelle enheder i kommunen. En sådan strategi, som udmøntes fra barnets allerførste møde med "kommunen" til det forlader den igen som et ungt menneske, udgør måske i virkeligheden det største potentiale for at sikre alle børn den mest optimal udvikling, om end de 10 år i skolen alt andet lige naturligvis er helt afgørende for at skabe fagligt dygtige, selvstændige og livsduelige mennesker med det helt særlige **Solrød-DNA** som vi både som politikere, professionelle og forældre ser med stolthed på.

Bilag 1

Politiske mål for 2018

Det er forventningen, at de overordnede mål vil være flerårige. De mere konkrete politiske mål forventes justeret i takt med nye politiske ønsker og prioriteringer og skolernes resultater, nye mål og udviklingsplaner.

Målene tager udgangspunkt i visionens 5 pejlemærker samt et mål om den sammenhængende dannelsesstrategi.

I lighed med andre områder er det efterfølgende skoleområdet opgave at ansvar at omsætte de politiske mål til resultatmål og konkrete indsatsplaner

Overordnede politiske mål	Konkrete politiske mål
Kommunens faglige resultater er som <u>minimum</u> blandt de 20 % bedste kommuner og som minimum på niveau med sammenlignelige kommuner.	<p>De gennemsnitlige afgangskarakterer for eleverne befinder sig i den bedste femtedel blandt landets kommuner i KL's nøgletal.</p> <p>Den enkelte skoles gennemsnitlige faglige resultater er over eller som minimum på niveau med skolens socioøkonomiske reference over en 3 årig periode jf. Undervisningsministeriets uddannelsesstatistik</p>
Skolerne arbejder målrettet med elevernes dannelse. Det sker ud fra visionen om, at skolen skal yde et afgørende bidrag til, at barnet udvikler sig til et fagligt dygtigt, selvstændigt og livsdueligt menneske, der på kompetent vis er i stand til at indgå i fællesskaber – lokalt og globalt.	<p>I skolens årsplan beskrives, på hvilken måde den vil arbejde med udviklingen af elevernes dannelse, og hvorledes den vil følge op på, at eleverne i praksis udvikler dannelseskompetencer i forhold til faglig dygtighed, selvstændighed og livsduelighed.</p> <p>Skolen lægger i arbejdet med dannelseskompetencerne vægt på, at eleverne mestrer den kritiske tænkning, kan behovsudsætte og har et samfundsmæssigt og kulturelt udsyn.</p> <p>I arbejdet om elevernes dannelse følger skolerne systematisk op på elevernes opfattelse af deres sociale og faglige trivsel og oplevelse af ro og orden samt om de oplever sig støttet og inspireret i undervisningen.</p> <p>Skolerne udvikler i fælleskab metoder og redskaber til at synliggøre og udvikle arbejdet med elevernes dannelseskompetencer og progressionen heri.</p>
Skolen skal være nytænkende og eksperimenterende	I skolens årsplan indarbejdes hvert år et antal udvalgte initiativer, som er særligt nytænkende, innovative og eksperimenterende i forhold til elevernes motivation og læring.

Overordnede politiske mål	Konkrete politiske mål
<p>Skolen arbejder med at udvikle og forankre feedbacksystemer, som udvikler elevernes faglighed og dannelse</p>	<p>Skolens indsatser ift. at udvikle feedbackkulturen indarbejdes i årsplanen. Skolen involverer eleverne i at udvikle og afprøve flere former for feedback for at sikre, at feedbacken opfattes som motiverende af eleverne.</p>
<p>Skolen har et involverende og gensidigt forpligtigende skole-hjem samarbejde.</p> <p>Der er en høj grad af tillid og opbakning til skolens professionelle viden og praksis.</p>	<p>Skolens ledelse og bestyrelse samarbejder om at skabe principper og rammer for et involverende og gensidigt forpligtigende samarbejde mellem forældre og skole.</p> <p>Skolen er tydelig omkring sit værdisæt for god adfærd og dannelse overfor børn og forældre og hvad den ser som ideelle rammer for børns læring og trivsel.</p> <p>Skolens arbejde fremgår i årsplanen for skolen.</p>
<p>Skolen som et væsentligt element i den sammenhængende dannelsesstrategi fra 0 – 18 år.</p>	<p>I samarbejde med det øvrige børn- og ungeområde bidrager skolerne til at udvikle strategier, som skaber sammenhænge for børn og unge i overgangene mellem dagtilbud, skole og ungdomsuddannelse.</p> <p>Skoler og dagtilbud udvikler et fælles syn på børns læring og dannelse og omsætter dette i praksis ift. at skabe progression i barnets udvikling, trivsel og læring op igennem dagtilbud, skole og ungdomsuddannelse.</p>